

A SZERELEM NYELVE

Szerelem és szubjektum

7. osztály

Az irodalmi alkotások EREDETÜK szerint lehetnek:

Népköltészeti alkotások

- szerzője ismeretlen, egy közösség alkotása
- a szójhagyomány tartja életben, szájról szájra terjed
- szerkezete egyszerű, szövege állandóan változik
- számtalan változatban létezik, variálódik

Műköltészeti alkotások

- szerzője ismert
- jellemző rá az írásbeliség, nyomtatásban, elektronikus úton terjed
- szövege rögzített, változatlan
- az alkotó és a közönség között nincs közvetlen kapcsolat.

Szerелеm, szerелеm..

(Népdal)

Szerелеm, szerелеm, átkozott gyötteleм,

Mér nem virágoztál minden fa tetején,

Minden fa tetején, diófa levelén,

Hagy szakajtott volna minden szegény legény.

<https://csemadok.sk/nepzenei-adatbazis/109215/>

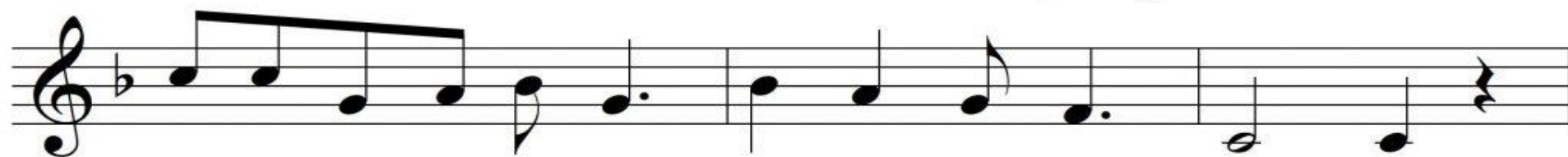

A népdal kottája és szövege

Lukanénye, 1953

É.: Híves Gyuláné (78 éves)

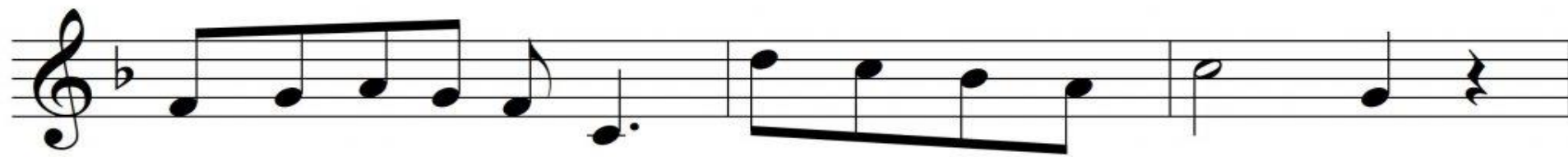
Gy.: Ág Tibor

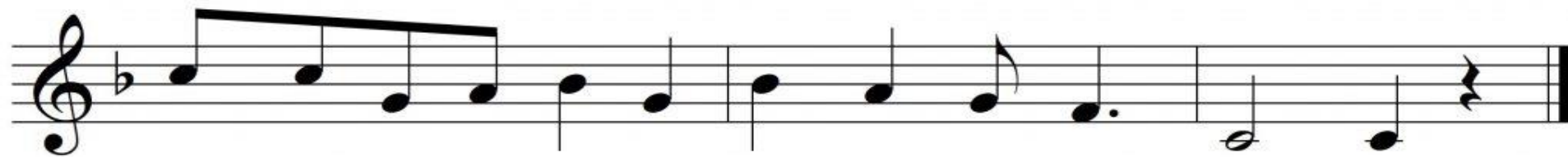
Sze-re-lem, sze-re-lem, át - ko - zott gyöt - re - lem,

Mér' nem vi-rá-goz-tál min-den fa te - te - jén,

Min-den fa te - te - jén, di - ó - fa le - ve - lén,

Hagy sza-kaj-tott vol-na min-den sze-gény le - gény.

**a népi líra
leggazdagabb
műfaji csoportja**

**az egyén szubjektív,
szerelmi érzéseiről
szól**

A szerelmi dal

**a vágyakozás, a
párkeresés, a
beteljesülés érzelmi
kifejezése**

**a csalódás, az
elválás, a távollét és
más tartalmak
érzelmi kifejezése**

Műfaja: népdal

- a legismertebb népköltészeti alkotás,
- általában rövid terjedelmű, érzelmeket és gondolatokat kifejező mű,
- gyakoriak a természeti képekbe ültetett érzelmek
- általános megszólítások találhatóak: rózsám, galambom, violám,
- a szöveg és a dallam együtt, egyszerre keletkezik.

Szerelem, szerelem, átkozott gyötrelem,

Mér nem virágoztál minden fa tetején,

Minden fa tetején, diófa levelén,

Hagy szakajtott volna minden szegény legény.

Szerelem és szubjektum

Szubjektum jelentése: egyéniség, személyiség,

az ember énje

Szubjektív: az egyén érzésvilágából kiinduló,

elfogult érzelem

A szöveg értelmezése → alapmotívum a szerelem

A LÍRAI ÉN A SZEGÉNY TÁRSADALMI CSOPORT
képviselője, erre utalás történik a szövegben.

A LÍRAI ÉN hátrányos helyzetű, nehéz körülmények között élő csoporttal azonosítja magát.

MINDEN SZEGÉNY LEGYÉNY / 4. sor

A LÍRAI ÉN a SZERELMET szólítja meg, megszemélyesítve

A LÍRAI ÉN a szerelmet átkozott gyötrelmeként éli meg elérhetetlen számára a kedves, szeretett személy.

A LÍRAI ÉN érzéseit természeti képekbe ülteti : **virág,
fa, levél, diófa**

A LÍRAI ÉN be nem teljesült szerelemről beszél
„Mér nem virágoztál minden fa tetején”

Ellentmondás-**A LÍRAI ÉN** vágyik a gyötrelemre, a
szenvedésre

Költői szóképek:

MEGSZEMÉLYESÍTÉS- a Szerelmet megszólítja

Szerelem.../Mér nem virágoztál

METAFORA-Szerelem, szerelem, átkozott gyötrellem

Szerelem → a természet virága

Fa teteje → őselem, az ember életútja

Mér nem virágoztál minden fa tetején

Fa teteje- itt a SZERELEM KITELJESEDÉSE az ember életében

SZIMBÓLUM- a dió- a termékenység szimbóluma

diófa levele- a szeretőtől való elválás

Fa teteje —————> őselem, az ember életútja

**Az életfát úgy is ábrázolják,
hogy madár ül a tetején.
Milyen jelentéseket tudsz
hozzákapcsolni a madár képéhez?**

**Turulmadár-eredetmítosz-
termékenység**

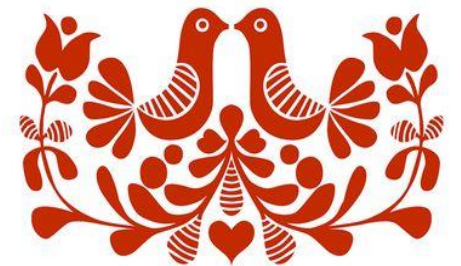

A népköltészeti alkotásoknak az egyik lényegi sajátossága a változatokban élés, ami annak a következménye, hogy az ilyen típusú szövegeknek nincs írott formája, ezért szóbeliség útján terjednek!

Szerelem, szerelem,
átkozott gyötrelem,
szerelem, szerelem,
átkozott gyötrelem,

mért nem virágoztál
minden fa levelen,
minden fa levelen,
cédrusfa tetejen?

De nem az a rózsza,
ki kiskertbe' nyílik,
hanem az a rózsza,
ki egymást szereti.

VÁLTOZATOK

Szerelem, szerelem,
Átkozott gyötremelem,
Mért nem virágoztál
Minden fa tetején?

Minden fa tetején,
Diófa levelén,
Hogy szakíztott volna,
Minden leány és legény.

Mer' én is
szakíztottam,
El is szalasztottam,
Én is szakíztottam,
S el is szalasztottam.

Ej de még szakíztanék,
Ha jóra találnék,
Ha jóra, ha szépre,
Régi szeretőmre.

S, a régi szeretőmér,
Mit nem cselekednék,
Tengerből a vizet,
Kanállal lemerném.

S a tenger fenekéről,
Apró gyöngyöt szednék,
S a régi szeretőmnek,
Gyöngykoszorút kötnék.

Sebestyén Márta népdalénekes,
előadóművész

A Szerelem, szerelem... című népdal
egyik változatát énekelte **Az angol
beteg** című filmben

Jelenet **Az angol beteg** című,
kilenc Oscar-díjjal
jutalmazott filmből.
Rendezte Anthony
Minghella, 1996.

Deep Forest-1992-ben alapított francia együttes, eredeti nép-és cigánydalokat dolgoz fel elektronikus zenében. 1996-ban világzene kategóriában Grammy-díjat nyertek. Sebestyén Márta három magyar népdalelőadásának részleteit dolgozták fel.

Világzene-olyan zenei stílus, amely sem a komolyzenébe (vagy klasszikus zenébe), sem a könnyűzenei stílusok körébe nem illeszkedik. Sokszor modern zenébe ágyazott népzene.

ZENEI LINKEK

<https://www.youtube.com/watch?v=rAUJgjxNGd8>

<https://www.youtube.com/watch?v=aR7qRa9zgNM>

<http://www.zenezoveg.hu/dalszoveg/23419/sebestyen-marta/szerelem-szerelem-zenezoveg.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=zQEV-XemfcE>

The image features a central text element surrounded by decorative red floral and bird motifs. At the top and bottom, there are horizontal sprigs of roses and leaves. On the left and right sides, there are vertical sprigs that include a stylized bird perched on a branch with leaves and roses. The text is centered in a bold, dark blue font.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Készítette: Kormányos K. Gyöngyi